

оголошення свідка, а він та адвокат є особами протилежної статі. Науковці вважають, що тут можливі такі варіанти. Якщо перш ніж з'явитися до слідчого для проведення цієї слідчої (розшукової) дії, свідок-жінка звернулася до адвоката-чоловіка для укладення угоди про надання правової допомоги, він має роз'яснити, що їй потрібна правова допомога адвоката жіночої статі. Якщо такий адвокат вже був допущений до участі у процесуальних діях, то він має перебувати впродовж усіх дій слідчого в процесі освідчування, крім безпосередньо під час оголошення свідка. Особливу увагу адвокат має приділяти тому, щоб не порушувались права свідка у проведенні примусового його освідчування [1, с.116].

Список використаних джерел:

1. Улялова П.Л. Панчук О.В. Надання свідку правової допомоги у кримінальному процесі: монографія – К.: КНТ, 2014. – 160 с.
2. Панчук О.В. Актуальні питання надання правової допомоги в кримінальному процесі України / О.В.Панчук // Проблеми побудови держави та громадянського суспільства в Україні : матеріали наук.-правт. Конф. (м. Київ, 16-17 квіт. 2010р.). – К.: КНУВС, 2010. – Ч. 2. – С. 89-90.
3. Панчук О.В. Адвокат як суб'єкт надання правової допомоги свідку / О.В.Панчук // Проблеми діяльності слідчих органів внутрішніх справ України : матеріали круглого столу (м. Київ, 2 квіт. 2010р.). – К.: КНУВС, 2010. – С. 72-74.

Загальна характеристика відводів у кримінальному провадженні

Червінська С.О., курсант ННПФПСКМ НАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент *Мельник О.В.*

На основі дослідження правового регулювання, теоретичних та прикладних вчень інституту відводу, самовідводу, процесуального порядку заявлення і вирішення відводу, зокрема, посадових осіб, які ведуть кримінальне провадження, можна дійти таких висновків.

Отже, відвід – це процесуальне рішення про усунення особи від участі у кримінальному провадженні, прийняте в результаті задоволення мотивованої заяви сторони про наявність обставин, які виключають можливість участі у даному провадженні, що є гарантією неупередженості посадової особи, яка здійснює провадження. Самовідвід – це процесуальне рішення про усунення особи від участі у кримінальному провадженні, прийняте в результаті задоволення мотивованої заяви зобов'язаної за законом особи до органу або посадової особи, уповноважених приймати відповідні рішення, з повідомленням про наявність обставин, які виключають участь у провадженні.

Відвід створює реальну можливість усунути з законних підстав посадову особу, неупередженість якої викликає обгрунтований сумнів, виступаючи гарантією прав особи, в тому числі на доступ до правосуддя. Інститут відводу посадових осіб, які ведуть кримінальне провадження, забезпечує правогарантуючий ефект, що дозволяє визнати його гарантією правосуддя.

В науковій роботі запропонована наступна теоретична класифікація підстав відводу: попередня несуддівська участь у провадженні; попередня суддівська участь; родинні відносини; заінтересованість в результатах провадження; інші обставини, які викликають сумнів в неупередженості посадової особи, яка веде кримінальне провадження.

Згідно висновкам, встановлено прямий зв'язок між принципом змагальності та інститутом відводу, тому пропонується ч. 3 ст. 22 КПК України викласти в такій редакції: «Учасник процесу не може поєднувати дві або більше

процесуальних ролей в одному провадженні». Пропонуємо в п. 1 ч. 2 ст. 65 КПК України виключити з переліку осіб, яких не можна допитати як свідків, законних представників потерпілого, цивільного позивача та доповнити ч. 5 ст. 44 КПК України в такій редакції: «Законні представники мають право виступати як представники неповнолітнього потерпілого, а також можуть бути допитані як свідки за їх бажанням».

В ході вивчення даної проблематики, в правовому регулюванні інституту відводу судді нами виявлені наступні прогалини. Недостатньо враховані відносини подружжя, членства в сім'ї, свояцтва. У зв'язку з чим термін «близький родич», «родичі» слід замінити на терміни «родич, чоловік, дружина, член сім'ї, свояк» і внести зміни в п.п. 1, 3 ч. 1, ч. 2 ст. 75 КПК України. Вважаємо, що суддя не повинен перебувати в родстві не тільки з учасниками процесу, вказаними в п. 1 ч. 1 ст. 75 КПК України, а й з будь-яким учасником процесу, а тому пропонуємо це врахувати у п.п. 1, 3 ч. 1, ч. 2 ст. 75 КПК України.

Вважаємо за потрібне додати, що право відводу належить лише особам, які входять до складу сторін обвинувачення і захисту. Пропонуємо у ч. 2 ст. 80 КПК України замінити слова: «особами, які беруть участь у кримінальному провадженні» словами: «особами, які представляють сторони обвинувачення і захисту в судовому засіданні».

З метою вдосконалення процедури вирішення відводу пропонуємо ч. 3 ст. 81 КПК України доповнити положенням: «Особа, яка заявила самовідвід, або якій заявлено відвід, повинна дати пояснення та відповіді на питання щодо конкретних підстав для усунення від подальшої участі у провадженні». Незаявлення самовідводу є підставою для дисциплінарної відповідальності.

Пропонуємо доповнити ч. 5 ст. 81 КПК України і викласти в такій редакції:

«У разі визнання судом, що заява про відвід була подана умисно, з метою перешкодити судочинству, на особу, яка його заявила, може бути накладено грошове стягнення в розмірі від двадцяти до ста неоподаткованих мінімумів доходів громадян». Підстави для відводу прокурора і судді є аналогічними за змістом, за винятком тих, які пов'язані з виключними судовими функціям. Прокурор не приймає рішення в кримінальному провадженні, а тому може мати внутрішнє переконання, яке ґрунтується на попередній участі у ньому».

Важливість внутрішнього переконання судді у кримінальному процесі України

Шелестинський В.А., курсант ННІПФПСКМ НАВС

Науковий керівник: заслужений юрист України, кандидат юридичних наук, доцент *Письменний Д.П.*

Темпи та глибина соціальних перетворень, які останнім часом відбуваються в Україні потребують зміни правової парадигми та докорінного оновлення засад кримінального провадження в частині реалізації своїх обов'язків суддею.

В свою чергу, процес формування внутрішнього переконання судді пов'язаний із безперервними усуненнями сумнівів, які виникають під час розгляду провадження. На внутрішнє переконання судді впливає вся доказова інформація, яка досліджується згідно із загальними правилами судового процесу, - безпосередньо, усно й безперервно, під головуванням головування судді та з дотриманням рівності прав учасників процесу. Якщо ж охарактеризувати структуру внутрішнього переконання судді, складовими